

§ 57

Helsingin kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutuminen vuonna 2020

HEL 2021-002754 T 11 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi seuraavan selvityksen ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumisesta vuonna 2020.

Ympäristönsuojelun valvonnasta säädetään ympäristönsuojelulain (527/2014) 18 luvussa ja valvontasuunnitelman sisällöstä ja toiminnan määräaikaistarkastuksista ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 5 luvussa. Lisäksi valvontaviranomaisen on jätelain (646/2011) 124 §:n nojalla määräjain asianmukaisesti tarkastettava laitokset ja toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä. Myös vesilain (587/2011) ja vesihuoltolain (119/2001) mukaisten asioiden käsittely edellyttää tarkastuksia.

Ympäristölautakunta päätti 13.12.2019 hyväksyä vuodelle 2020 säännöllistä tarkastustoimintaa varten Helsingin kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman, jotka kattavat ympäristönsuojelulain, jätelain, vesihuoltolain ja vesilain mukaiset suunnitelmalliset tarkastukset. Valvontaohjelma koskee ympäristöluvan- ja ilmoituksenvaraisia sekä rekisteröitäviä kohteita ja valvontasuunnitelma muita valvontakohteita. Vuoden 2020 valvontaohjelmaan kuuluvat tarkastettavat kohteet määriteltiin riskiperusteisesti ja ne on yksilöity valvontaohjelmassa. Käytännössä tarkastettaviksi valikoituivat sellaiset kohteet, joiden edellisestä tarkastuksesta on kulunut kohteen valvontaluokan mukainen aika. Valvontasuunnitelma on laadittu vuodesta 2007 alkaen.

Valvontasuunnitelman ja -ohjelman tavoitteena on kehittää ja tehostaa toimintaa suuntaamalla valvontaa ympäristövaikutuksiltaan merkittäviin toimintoihin toiminnan riskialttiuden mukaan. Riskialttiutta on arvioitu esimerkiksi toiminnasta aiheutuvien päästöjen, toiminnassa käsiteltävien vaarallisten kemikaalien määrien, jätteiden määrien ja niiden vaarallisuuden, toiminnassa todettujen puutteiden, pilaantumisen todennäköisyyden ja ympäristön herkkyyden avulla.

Valvontaohjelman mukaiset tarkastuskohteet ovat pääsääntöisesti pysyviä kohteita. Valvontasuunnitelmatarkastuksia tehdään sekä pysyviin kohteisiin että tilapäisiin kohteisiin. Tilapäisiä kohteita ovat erilaiset erityisen häiritsevää melua aiheuttavat maa- ja talonrakennustyömaat, ti-

lapäiset tapahtumat sekä kohteet, joissa puhdistetaan pilaantunutta maaperää.

Valvontasuunnitelmaan sisältyviä pysyviä kohteita tarkastetaan tyypillisesti keskimäärin noin viiden vuoden välein, ellei kohdetta ole erityisesti syystä tarvetta tarkastaa useammin, esimerkiksi toimenpidepyynnön vuoksi. Pilaantuneen maaperän puhdistamiseen liittyvien kohteiden tarkastustarve arvioitiin tapauskohtaisesti. Tarkastustiheyteen vaikuttivat muun muassa kunnostuskohteen ympäristön herkkyys, maaperässä ilmenneiden haitta-aineiden kulkeutumisminaisuuksien vaikutus työhön ja tiedonvälitystarve.

Tilapäistä erityisen häiritsevää melua aiheuttavien kohteiden ja muidenkin tilapäisten kohteiden tarkastukset pyrittiin ajoittamaan toiminnan alkuvaiheeseen. Melun lisäksi kohteiden tarkastuksissa kiinnitettiin huomiota pölyhaittojen torjuntaan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti.

Vuonna 2020 jatkui isompien aluerakentamiskohteiden (Jätkäsaari, Kalasatama, Kuninkaantammi, Kruunuvuorenranta) valvonnan projekti, jossa paikalle tehtiin tarkastuksia ilman, että kohteista tuli ympäristöpalveluille haittailmoituksia. Tarkastusten määrä väheni selvästi aiempiin vuosiin, rakentamisen vaiheiden muuttumisen sekä pois jääneiden aluekokousten vuoksi.

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö järjesti alkuvuonna laajemman viranomaistapaamisen, jossa olivat mukana poliisi, tulli, Uudenmaan ELY-keskus, veroviranomainen, pelastuslaitos, rakennusvalvonta ja maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu. Lisäksi järjestettiin kahdenvälisiä kokouksia mm. alueiden käyttö ja valvonta -yksikön, rakennusvalvonnan, HSY:n (Vesi sekä Jätehuolto) ja ELY-keskuksen kanssa.

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö osallistui myös pääkaupunki-seudun kuntien yhteistyöpalaveriin, joissa käsiteltiin yksittäisiä valvontakohteita, mm. tallien valvontaa, vesihuoltolain vapautuksia ja jätteitä. Lisäksi osallistuttiin Helsingissä toteutettavien vesilupahankkeiden kokoukseen, johon osallistui kaupungin toimijatahoja sekä valtion lupaviranomaiset.

Suunnitelman mukaisista valvontahankkeista toteutumatta jäivät sekä poliisin että PKS-kuntien kanssa järjestettävä yhteistyö. Myös yhteistyön jatkaminen Tallinnan kaupungin ympäristövalvonnan kanssa jäi toteutumatta vuonna 2020. Tutkintapyyntöjä tehtiin poliisille alle kymmenen kappaletta, joiden lisäksi poliisille on annettu asiantuntija-apua muiden vireillepanemien tutkintapyyntöjen käsittelyyn.

18.03.2021

Ympäristönsuojelun valvontatehtävät jakaantuvat ympäristöseuranta- ja -valvontayksikössä kahdelle eri tiimille (ympäristövalvonta ja vesi). Tietojärjestelmän tietojen mukaan ympäristönsuojelulain mukaisessa valvonnassa tehtiin vuonna 2020 kaikkiaan 566 tarkastusta, mikä alitti arvioidun tarkastusmäärän (931 kpl). Valvontaohjelmataarkastuksia näistä oli 14 kappaletta, mikä alitti tavoitteen (32 tarkastusta). Ympäristöhaittailmoitusten perusteella tehtäviä tarkastuksia oli 244 kappaletta (arvio 500 tarkastusta).

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Jari-Pekka Pääkkönen

Lisätiedot

Kati Valkama, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 36573
kati.valkama(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristönsuojeluun liittyvän valvonnan tavoitteena on ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja jo tapahtuneesta pilaantumisesta aiheutuneiden haittojen korjaaminen. Valvonnan kohteina ovat mm. ympäristönsuojelulain nojalla lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvolliset laitokset ja toiminnat, muu teollinen toiminta, rakentamisen jätehuolto sekä vesihuoltolain mukaiset valvontakohteet.

Vuonna 2014 voimaan tulleen ympäristönsuojelulain mukaan viranomaisen on alueellaan laadittava ympäristönsuojelulain mukaista kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen vastuulla olevaa säännöllistä tarkastustoimintaa varten erillinen valvontasuunnitelma ja -ohjelma. Riskinarviointiin perustuva kohdekohtainen valvontaohjelma tuli laatia viimeistään syksyllä 2017. Vuonna 2015 tehdyn riskiarvioinnin perusteella valikoitiin vuonna 2020 tarkastettavat lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvolliset kohteet.

Suunnitelma keskittyy tarkastusten suunnitelmalliseen järjestämiseen. Sen piiriin ei siten kuulu esimerkiksi lupa- ja ilmoituspäätösten valmistelu, lausuntojen antaminen muille viranomaisille, toimenpidepyyntöjen käsittely tai kuntalaisten ja yritysten muu neuvonta. Suunnitelmalliset

tarkastukset ovat osa onnistunutta jälkivalvontaa, joka puolestaan on ennakoivalvonnan ohella oleellinen osa valvonnan kokonaisuutta.

Tarkastustavoitteen alittaminen johtui useammasta osatekijästä. Vuonna 2020 yksikössä tehtiin organisaatorakenteen muutos, erilaiset henkilöstömuutokset näkyivät tietotaidon menetyksenä sekä perehdytykseen menevänä aikana ja muiden työtehtävien suuri määrä kuormitti henkilöstöä, mikä näkyi ajankäytössä jälkivalvonnan tarkastuskäyntien vähenemisenä. Näiden muutosten lisäksi koronan tuoma epätietoisuus ja turvallisuusasiat estivät suunnitelmallisten tarkastusten järjestämisen keväästä alkaen jatkuen epävarmana lähes loppuvuoteen saakka.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Jari-Pekka Pääkkönen

Lisätiedot

Kati Valkama, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 36573
kati.valkama(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano